

SÖZCÜKTE ANLAM

Gerçek (Temel) Anlam: Bir kelimenin aklımıza ilk gelen anlamıdır. Kelimelerin, sözlükte yer alan ilk anlamlarıdır.

*Altınyayla bugün çok **soğuktu**.

*Kadıncağız sıcaktan **bayıldı**.

*Dolap çok **ağır**, taşıyamadık.

*Gözlüğünün çerçevesi biraz **inceydi**.

***Boş** sürahiyi buraya getir.

*Su aldığımız kuyu fazla **derindi**.

İPUCU⇒ »Kedisinin **gözleri** farklı renklerdeydi. (**Göz:** Görme organı)
»Kalemimi acaba kim **kırdı**? (**Kırmak:** Parçalara ayırmak)

Mecaz Anlam: Bir sözcüğün gerçek anlamından bütünüyle uzaklaşarak kazandığı yeni anlamdır.

*Bizi orada **soğuk** karşıladılar.

*O, beden eğitimi dersine **bayılıyor**.

*Dedesini **ağır** bir ameliyat geçirdi.

*Çorumlu komşularımız **ince** insanlardı.

*Artık **boş** sözlerine inanmıyorum.

*Hemen **derin** bir uykuya daldı.

İPUCU⇒ »Arkadaşlarımın **gözünden düştüm**. ("Bir yerin kırıldı mı?" diye sormayın, değerini yitirdiğini söylüyor.)
»Neden benim **kalbimi kırdın**? (Japon yapıştırıcısı aramanıza gerek yok, üzüldüğünü söylüyor.)

Yan Anlam: Benzetmeden veya yakıştırmadan doğmuştur. Yan anlamın her zaman gerçek anlamla alakası vardır. Genellikle insanlara ya da hayvanlara ait organ adlarının cansız varlıkların adlandırılmasında kullanılmasıyla ortaya çıkar.

*Tarağın **dişleri** teker teker kırıldı.

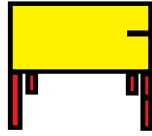
*Ayakkabının **burnu** sökülmüş.

*Kitapları lütfen dolabın **gözüne** bırak!

*Bu masanın **ayağını** kim boyadı?

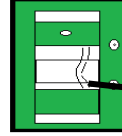
*Sivas'ın **göbeğinde** kapkaç yapılmış.

*Kapının **kolu** bir anda elimde kaldı.

Masanın Gövdesi (**Yan Anlam**)

Masanın Ayağı (**Yan Anlam**)

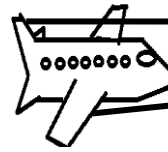
Kapının Dili (**Yan Anlam**)

Kapının Kolu (**Yan Anlam**)

Şişenin Ağız (**Yan Anlam**)

Şişenin Boğazı (**Yan Anlam**)

Uçağın Kuyruğu (**Yan Anlam**)

Uçağın Kanadı (**Yan Anlam**)

İPUCU⇒ Masayı, şişeyi, kapıyı icat eden mucitler insanlardan; uçağı icat eden mucitler kuşlardan yola çıkarak bu icatların belli kısımlarına isimler koymuşlar. Yani oturdukları yerde kara kara düşünüp isim aramamışlar.

Terim Anlam: Bilim, sanat, meslek ve spor alanlarındaki bazı kavramları belirten sözcüklerdir.

***Perde** kapanınca seyirciler alkışladı. (Tiyatro)

*Şimdi, **sıfatları** bulun. (Dil Bilgisi)

*Adam **narkozla** bayıldı. (Tıp)

***Boylamlar** arası saat farkı 4 dakikadır. (Coğrafya)

*Neden **penaltı** vermedi? (Futbol)

***Notalara** çok çalışmalı. (Müzik)

Futbol Terimleri

*Gol

*Ofsayt

Güreş Terimleri

*Tuş

*Köprü

Tıp Terimleri

*Bakteri

*Tümör

Dil Bilgisi Terimleri

*Yüklem

*Zamir

Matematik Terimleri

*Üçgen

*Artı

Coğrafya Terimleri

*Dağ

*Akarsu

Fen Bil. Terimleri

*Çözelti

*Devre

Sinema Terimleri

*Aktör

*Gala

Müzik Terimleri

*Akort

*Melodi

Tiyatro Terimleri

*Dekor

*Sahne

İPUCU⇒ Bir sözcüğün terim olup olmadığı kullanıldığı cümleye göre değişir.

»Olaya bir de şu **açıldan** bakalım. (Mecaz Anlam)

»Annem bugün **perdeleri** yıkadı. (Gerçek Anlam)

İkizkenar üçgenin taban **açıları** eşittir. (Terim Anlam)

Oyun iki **perdeden** oluşuyordu. (Terim Anlam)

İPUCU⇒ Bir sözcük birçok dalda terim olabilir.

»Bitkiyi toprağa bağlayan **kökleridir**.
(Coğrafya)

»Dört, **kök** dışına iki olarak çıkar.
(Matematik)

»Hiçbir ek almamış sözcüğe **kök** denir.
(Dil Bilgisi)